

Rada
Evropské unie

Brusel 30. listopadu 2023
(OR. en)

16107/23

**Interinstitucionální spis:
2023/0171(COD)**

**TRANS 544
MAR 158
CODEC 2311
OMI 85
IA 329
DROIPEN 171
ENV 1400**

ZPRÁVA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Rada
Č. předchozího dokumentu:	15667/23 + COR 1
Č. dok. Komise:	10119/23 + ADD 1
Předmět:	Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2005/35/ES o znečištění z lodí a o zavedení sankcí, včetně trestních sankcí, za protiprávní jednání v oblasti znečišťování – <i>obecný přístup</i>

I. ÚVOD

1. Dne 1. června 2023 předala Komise výše uvedený návrh Evropskému parlamentu a Radě.
2. Návrh se týká změny směrnice 2005/35/ES¹ o znečištění z lodí a o zavedení sankcí, včetně trestních sankcí, za protiprávní jednání v oblasti znečišťování.

¹ Úř. věst. L 255, 30.9.2005, s. 11.

3. Směrnice 2005/35/ES upravuje sankce za nezákonné vypouštění ropných látek a jedovatých kapalných látek z lodí do moře. Nezákonné vypouštění je vypouštění z lodí, které nespĺňuje příslušná pravidla Mezinárodní námořní organizace (IMO), tj. normy stanovené v Mezinárodní úmluvě o zamezení znečištění moří z lodí (dále jen „MARPOL 73/78“). Hlavním cílem této směrnice je začlenit tyto mezinárodní normy do práva EU a zajistit, aby osoby odpovědné za nezákonné vypouštění znečišťujících látek podléhaly odrazujícím, účinným a přiměřeným sankcím, a zlepšit tak námořní bezpečnost a zvýšit ochranu mořského prostředí před znečišťováním z lodí.
4. Konkrétní cíle revize směrnice jsou následující:
- začlenit mezinárodní normy do práva EU sladěním směrnice s přílohami úmluvy MARPOL o vypouštění do moře; za tímto účelem Komise navrhla rozšířit stávající oblast působnosti, která zahrnuje pouze ropu (příloha I úmluvy MARPOL) a volně ložené jedovaté kapalně látky (příloha II), na škodlivé látky dopravované po moři v balené formě (příloha III), odpadní vody z lodí (příloha IV), odpadky z lodí (příloha V) a zbytky ze systému čištění spalín (část přílohy VI);
 - odstranit ustanovení týkající se trestních sankcí, a to z důvodu právní soudržnosti se směrnicí o trestněprávní ochraně životního prostředí (v současné době se projednává);
 - zajistit, aby osoby (fyzické i právnické) odpovědné za nezákonné vypouštění z lodí podléhaly účinným, přiměřeným a odrazujícím sankcím;
 - podporovat členské státy budováním jejich kapacit pro včasné a harmonizované odhalování případů znečištění, ověřování, shromažďování důkazů a účinné postihování zjištěných pachatelů;
 - zajistit jednodušší a účinné podávání zpráv o případech znečištění z lodí a navazujících činnostech.

5. Tento návrh je jednou z iniciativ EU zaměřených na snížení znečištění z námořní dopravy v jejích mořích a je v souladu se Strategii pro udržitelnou a inteligentní mobilitu² a akčním plánem pro nulové znečištění³. Je součástí balíčku Komise pro námořní bezpečnost⁴.
6. K návrhu bylo připojeno posouzení dopadů a hodnoticí zpráva⁵. Toto posouzení dopadů bylo předloženo a důkladně posouzeno na jednom zasedání pracovní skupiny a delegace nevyjádřily žádné zásadní obavy.

II. PŘEZKUM DALŠÍMI ORGÁNY

7. Dne 7. července 2023 jmenoval Výbor Evropského parlamentu pro dopravu a cestovní ruch (TRAN) zpravodajem pana Mariana-Jeana Marinesca (EPP, Rumunsko). Výbor TRAN přijal návrh zprávy dne 16. listopadu 2023 a rozhodl se zahájit interinstitucionální jednání.
8. Dne 20. září 2023 přijal Evropský hospodářský a sociální výbor k návrhu stanovisko⁶. Evropský výbor regionů dne 23. června 2023 rozhodl, že stanovisko nevydá.
9. Italská Poslanecká sněmovna přijala dne 28. září 2023⁷ kladné stanovisko k používání zásad subsidiarity a proporcionality.

III. AKTUÁLNÍ STAV JEDNÁNÍ V RÁMCI RADY

10. Pracovní skupina pro námořní dopravu návrh posoudila na čtyřech zasedáních, jež byla zahájena dne 7. listopadu 2023.

² Dokumenty 14012/20 + ADD 1

³ Dokument 8753/21

⁴ Dokument 10160/23

⁵ Dokumenty 10119/23 ADD 2 REV 1 + ADD 3 REV 1 + ADD 4.

⁶ Dokument 13364/23

⁷ Dokument 13859/23

11. Výbor stálých zástupců na zasedání dne 29. listopadu 2023 potvrdil, že podporuje nejnovější kompromis, a doporučil Radě, aby na zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku (doprava) dne 4. prosince 2023 dosáhla obecného přístupu.
12. Všechny delegace vyjádřily v zájmu ochrany mořského prostředí cílům návrhu Komise obecnou podporu.
13. Na základě připomínek členských států je však třeba provést v návrhu Komise řadu změn. Cílem mnoha těchto změn je zajistit jasnost a soudržnost a poskytnout členským státům dostatečnou flexibilitu při provádění směrnice, a to s přihlédnutím k rozdílům mezi právními systémy členských států, jejich zeměpisnou polohou, zdroji a schopnostmi. Podstatné změny, které je třeba uvést, jsou uvedeny níže.
14. Mnoho delegací vyjádřilo obavy ohledně vymezení hranice mezi správními a trestními sankcemi, jakož i ohledně souvislosti mezi tímto návrhem a návrhem směrnice o trestněprávní ochraně životního prostředí. Předsednictví navrhuje pro vyřešení tohoto problému několik změn: například před termín „sankce“ je doplněn výraz „správní“, a to jak v novém názvu směrnice, tak v názvu článku 8; rovněž přeformulovaný 9. bod odůvodnění poskytuje větší jistotu, že se návrh týká pouze správních sankcí, a objasňuje vztah k návrhu směrnice o trestněprávní ochraně životního prostředí.
15. Ohledně definic (článek 2) se navrhují pouze některé úpravy nebo opravy.
16. Komise navrhla dva články, jeden nazvaný „Porušení předpisů“ (článek 4) a jeden „Výjimky“ (článek 5). To vedlo k určitým nejasnostem, neboť článek 4, jak jej navrhla Komise, neodkazoval pouze k porušení předpisů, ale také k některým výjimkám uvedeným v úmluvě MARPOL 73/78, kdy se vypouštění znečišťujících látek nepovažuje za porušení předpisů, a stejně tak článek 5 odkazoval k určitým mořským oblastem (v článku 3), kde se podle příloh I, II a VI úmluvy MARPOL 73/78 vypouštění za určitých podmínek také nepovažuje za porušení předpisů. Předsednictví proto navrhuje sloučit články 4 a 5 (článek 5 se vypustí) a doplnit odkazy na další výjimky v úmluvě MARPOL 73/78 a na výjimky v Mezinárodním předpisu pro lodě působící v polárních vodách (polární předpis).

17. Pokud jde o odpovědnost, předsednictví navrhuje rozšířit oblast působnosti směrnice a za tímto účelem v čl. 4 odst. 2 odkazovat nikoli na „fyzické a právnické osoby“, jak navrhuje Komise, ale na „každou společnost“ nebo „osobu, již lze považovat za odpovědnou za protiprávní jednání“. To znamená, že za nezákonné vypouštění by mohl nést odpovědnost jakýkoli subjekt nebo osoba. Velmi podobné ustanovení je obsaženo v čl. 8 odst. 2. Obecně řečeno, s odkazem na článek 8 („Správní sankce“), který požaduje, aby členské státy stanovily systém správních sankcí (včetně pokut) za porušení předpisů, se předsednictví snažilo nalézt vyvážené řešení, které zohledňuje různé právní systémy členských států, včetně těch členských států, pro něž je obtížné stanovit správní sankce z ústavních důvodů (viz čl. 8 odst. 4).
18. Dalším důležitým a citlivým ustanovením je článek 8d („Účinné uplatňování sankcí“). Uvedený článek stanoví řadu příslušných okolností, které mají příslušné orgány zohlednit při určování a uplatňování druhu a výše správní sankce pro odpovědnou osobu. Členské státy považovaly tento článek ve znění navrženém Komisí za příliš limitující a omezující. Předsednictví proto navrhuje, aby byl flexibilnější, a to tím, že se v něm uvede, že příslušné orgány mohou zohlednit okolnosti „mimo jiné i“ ty uvedené na orientačním seznamu. Kritérium týkající se míry zavinění odpovědné osoby (čl. 8d odst. 1 písm. b)) bylo vypuštěno, protože se mělo za to, že zasahuje do procesního práva členských států. Komise rovněž navrhla, že by mohla přijmout prováděcí akt, kterým se stanoví podrobná pravidla pro kritéria, která mají členské státy zohlednit při uplatňování sankcí (čl. 8d odst. 2). Toto ustanovení se vypouští, neboť členské státy se domnívají, že takto důležité kritérium by mělo být zmíněno v samotné směrnici.

19. Nejdůležitější změna navržená v článku 10 („Výměna informací a zkušeností“) se týká odst. 1 písm. d). V tomto případě Komise navrhuje, aby členské státy zajistily, že příslušné orgány každoročně ověří alespoň 10 % upozornění zaslaných evropskou satelitní službou pro zjišťování znečištění (CleanSeaNet). Názory členských států na toto ustanovení se liší. Některé z nich by mohly akceptovat 10% míru ověření, jiné by mohly akceptovat rozmezí (5–15 %) a další by daly přednost tomu, aby se neodkazovalo na žádný určitý procentní podíl nebo aby bylo toto ustanovení vypuštěno. Předsednictví navrhuje vyvážený a flexibilní přístup: zaprvé, ověření by se týkalo pouze nejspolehlivějších záznamů („třída A“); zadruhé, ustanovení by odkazovalo pouze na „určitý procentní podíl“ a zatřetí by bylo na členských státech, aby v souladu se svými kapacitami rozhodly o procentním podílu pro každý rok. Rovněž bylo zahrnuto upřesnění toho, co znamená „ověřování“, což je blíže vysvětleno ve 13. bodě odůvodnění, jakož i povinnost sdělit Komisi procentní podíl, aby byla zajištěna určitá předvídatelnost.
20. Podle článku 10a („Podávání zpráv“) zřídí Komise elektronický nástroj pro podávání zpráv za účelem shromažďování a výměny informací. Předsednictví navrhuje v tomto ustanovení určité úpravy za účelem snížení administrativní zátěže pro členské státy tím, že stanoví určité přiměřenější lhůty pro podávání zpráv, které by bylo vyžadováno až po dokončení všech řízení a co nejdříve po provedení různých opatření, jako jsou inspekce.
21. Předsednictví navrhuje, aby odbornou přípravu (článek 10b) pro orgány odpovědné za odhalování, ověřování a prosazování směrnice poskytovala Komise pouze na žádost členského státu, a nikoli všem členským státům obecně. Podobné ustanovení bylo zahrnuto do všech legislativních návrhů balíčku v oblasti námořní bezpečnosti, které byly dosud přezkoumány.
22. Pokud jde o zveřejňování informací ze strany Komise v celounijním přehledu o provádění a prosazování směrnice (článek 10c), předsednictví navrhuje, aby tyto informace byly zveřejňovány až po ukončení všech příslušných řízení a aby dotčený přehled mohl (nikoli musel) zahrnovat informace uvedené v příloze II směrnice. Tím se snižují povinnosti členských států podávat zprávy. Odpovídající změny, jejichž prostřednictvím se seznam stává orientačním, jsou uvedeny v příloze II.

23. Pokud jde o článek 10d, který se týká ochrany oznamovatelů, předsednictví navrhuje drobné, ale důležité změny, konkrétně uvedení odkazu na nařízení o ochraně osobních údajů a rovněž stanovení ochrany nejen samotných oznamovatelů, ale i jimi oznámených údajů.
24. V článku 12a („Hodnocení a přezkum“) Komise navrhla, že případně posoudí možnost úpravy oblasti působnosti směrnice s ohledem na mezinárodní normy pro prevenci znečištění ovzduší (např. pokud jde o SO_x a NO_x), jakož i s ohledem na další normy upravující vypouštění z lodí (např. černý uhlík, odpad v moři, ztráty kontejnerů, ztráty plastových pelet a podmořský hluk). V tomto ohledu předsednictví konstatuje, že Komise má možnost při svém hodnocení posoudit všechny relevantní aspekty znečištění z lodí. Nicméně vzhledem k tomu, že některé z příkladů jsou sporné, navrhuje předsednictví obecnější formulaci, která odkazuje na „nové nebo aktualizované mezinárodní normy pro prevenci znečištění z lodí“.
25. Některé vnitrozemské členské státy vyjádřily obavy, pokud jde o zbytečnou administrativní zátěž spojenou s provedením některých ustanovení směrnice, která v praxi nemohou uplatňovat, neboť nemají přístup k moři nebo námořní přístavy. Předsednictví proto navrhuje zahrnout zvláštní odchylku týkající se provedení ve vnitrostátním právu pro členské státy, které ze zeměpisných důvodů nemohou některá přesně vymezená ustanovení uplatňovat.
26. V neposlední řadě se navrhuje prodloužit lhůtu pro provedení navrženou Komisí (jeden rok po vstupu pozměňující směrnice v platnost) na čtyři roky (48 měsíců).
27. Dánsko nadále uplatňuje výhradu parlamentního přezkumu. Řecko vyjádřilo určité obavy ohledně sloučení článků 4 a 5.
28. V této fázi jednání si Komise ponechává procesní výhradu ke všem změnám svého návrhu.

29. Kromě toho má Komise zvláštní výhradu k ustanovením čl. 4 odst. 2, čl. 8 odst. 2 a 9. bodu odůvodnění, z nichž vyplývá – neboť v návrhu předsednictví je uvedeno „mohou“ –, že členské státy nejsou povinny dodržovat ustanovení směrnice, pokud je odpovědná jiná osoba než společnost; Komise to považuje za omezení oblasti působnosti stávající směrnice, která v současné době stanoví sankce pro všechny fyzické i právnické osoby. Komise má rovněž vážné obavy ohledně vypuštění obráceného důkazního břemene v čl. 8 odst. 2, na jehož základě by byla společnost považována za odpovědnou, pokud nemůže prokázat, že je odpovědný někdo jiný; podle Komise zvýší návrh předsednictví administrativní zátěž vyšetřovacích orgánů členských států, neboť již nebude platit předpoklad, že odpovědnost nese společnost. Komise si rovněž vyhrazuje svůj postoj k vypuštění článku 5, ke změnám článku 8d, k ustanovení článku 10c, podle nějž má zveřejňování informací podléhat omezením stanoveným vnitrostátním právem, k odchylce týkající se provedení pro vnitrozemské země a k čtyřleté lhůtě pro provedení.

IV. ZÁVĚRY

30. S ohledem na výše uvedené skutečnosti se Rada vyzývá, aby dosáhla *obecného přístupu* k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2005/35/ES o znečištění z lodí a o zavedení sankcí, včetně trestních sankcí, za protiprávní jednání v oblasti znečišťování, a to na základě kompromisního znění uvedeného v příloze této zprávy.

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kteřou se mění směrnice 2005/35/ES o znečištění z lodí a o zavedení sankcí, včetně trestních sankcí, za protiprávní jednání v oblasti znečišťování

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 100 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru,⁸

s ohledem na stanovisko Výboru regionů,⁹

v souladu s řádným legislativním postupem,

⁸ Úř. věst. C....

⁹ Úř. věst. C....

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Námořní politika Unie je zaměřena na dosažení vysokého stupně bezpečnosti a ochrany životního prostředí. Tohoto cíle lze dosáhnout dodržováním mezinárodních úmluv, předpisů a rezolucí za současného zachování svobody plavby, jak je stanovena Úmluvou Organizace spojených národů o mořském právu.
- (2) Mezinárodní úmluva o zamezení znečištění moří z lodí (dále jen „úmluva MARPOL 73/78“¹⁰) stanoví všeobecný zákaz vypouštění odpadu z lodí do moře, ale upravuje také podmínky, za nichž lze určité látky do mořského prostředí vypouštět. Úmluva MARPOL 73/78 obsahuje výjimky pro vypouštění znečišťujících látek, na něž se vztahují její přílohy a které se nepovažují za porušení předpisů, jsou-li splněny stanovené podmínky. Těmito přílohami se nevyjímají případy, kdy se osoby odpovědné za škodu, dopustili jednání buď s úmyslem způsobit škodu, nebo z nedbalosti s vědomím, že pravděpodobně vznikne škoda. Tato směrnice se týká porušování předpisů a výjimek použitelných podle úmluvy MARPOL 73/78.
- (3) Od přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/35/ES¹⁰ úmluva MARPOL 73/78 a její přílohy prošly důležitými změnami, jež zavedly přísnější normy a zákazy pro vypouštění látek z lodí do moře. Tyto změny, jakož i zkušenosti získané při provádění směrnice 2005/35/ES by měly být zohledněny.

¹⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/35/ES ze dne 7. září 2005 o znečištění z lodí a o zavedení sankcí za protiprávní jednání (Úř. věst. L 255, 30.9.2005, s. 11).

- (4) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/883¹¹ zajišťuje, aby byl odpad dopravován do přístavů Unie, kde je shromažďován v odpovídajících přístavních zařízeních pro příjem odpadu. Prosazování směrnice (EU) 2019/883 je spolu se směrnicí 2005/35/ES klíčovým nástrojem prevence znečištění z lodí. Aby byl zajištěn účinný, integrovaný a jednotný systém prosazování práva ve vztahu k ustanovením směrnice (EU) 2019/883 o předávání odpadu do přístavních zařízení pro příjem odpadu, měla by být směrnice 2005/35/ES změněna tak, aby se oblast její působnosti rozšířila na přílohy IV až VI úmluvy MARPOL 73/78, a to s cílem odradit lodě od nezákonného vypouštění znečišťujících látek do moře namísto jejich předávání do přístavních zařízení pro příjem odpadu v souladu s ustanoveními směrnice (EU) 2019/883.
- (5) Směrnice (EU) 2019/883 nezahrnuje do své působnosti přílohu III úmluvy MARPOL 73/78, protože balené zboží není klasifikováno jako odpad, a proto se obvykle nepředává do přístavních zařízení pro příjem odpadu. Nelze však vyloučit, že škodlivé látky přepravované v balené formě mohou být nezákonně vyhozeny do moře. S ohledem na výše uvedené skutečnosti by měla být oblast působnosti směrnice 2005/35/ES rozšířena o přílohu III úmluvy MARPOL 73/78. Vyhazování škodlivých látek by proto mělo být podle směrnice 2005/35/ES zakázáno, pokud příslušné orgány neshledají, že bylo nezbytné pro zajištění bezpečnosti lodě nebo záchranu života na moři. V tomto ohledu vypouštění uvedené v této směrnici nezahrnuje ukládání odpadů podle londýnské Úmluvy o předcházení znečišťování moří ukládáním odpadů a jiných látek z roku 1972 a jejího protokolu z roku 1996.

¹¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/883 ze dne 17. dubna 2019 o přístavních zařízeních pro příjem odpadu z lodí, kterou se mění směrnice 2010/65/EU a zrušuje směrnice 2000/59/ES (Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 116).

- (6) Úmluva MARPOL 73/78 zahrnuje do definice vypouštění ve svém článku 2 emise z lodí. Příloha VI úmluvy MARPOL 73/78 se zabývá zamezením znečištění ovzduší z lodí. Příloha VI a příslušné pokyny IMO týkající se systémů čištění spalin (rezoluce MEPC.340 (77)) umožňují použití systémů čištění spalin na lodích jako alternativní metodu zajištění souladu ke snížení emisí oxidů síry (SO_x). Příloha VI upravuje zbytky ze systémů čištění spalin (EGCS) zákazem jejich vypouštění do moře a požadavkem na jejich předání do odpovídajících přístavních zařízení pro příjem odpadu (v případě zbytků z EGCS ze systémů uzavřených cyklů). Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/802¹² provádí mezinárodní normy týkající se oxidů síry (SO_x) v právu Unie, zatímco směrnice (EU) 2019/883 zajišťuje, aby byly zbytky ze systému čištění spalin předávány do přístavních zařízení pro příjem odpadu. Vzhledem k tomu, že zbytky ze systémů čištění spalin mohou způsobit znečištění mořského prostředí, měly by se v případě nezákonného vypouštění uplatnit sankce stanovené směrnicí 2005/35/ES.
- (6a) „Vypouštěné vody“, jak jsou definovány v oběžníku MEPC.1/Circ.899 a v rezoluci MEPC.340(77), by mohly být vypouštěny přímo přes palubu, splňují-li kritéria jakosti vypouštěné vody stanovená v pokynech pro systémy čištění spalin. Vody vypouštěné ze systémů čištění spalin však mohou ekosystém ovlivnit, i když jsou v souladu s úmluvou MARPOL 73/78. V takovém případě může členský stát uložit omezení nebo limity, jež mohou být založeny na hodnocení provedeném za použití metodiky posuzování rizik a dopadů, která je obsažena v pokynech vypracovaných IMO a doporučena Výborem pro ochranu mořského prostředí. V takovém případě mohou „vypouštěné vody“ ze systémů čištění spalin způsobit znečištění mořského prostředí a v případě nezákonného vypouštění by se měly uplatnit správní sankce stanovené směrnicí 2005/35/ES s řádným zohledněním oběžníku MEPC.1/Circ.883/Rev.1.

¹² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/802 ze dne 11. května 2016 o snižování obsahu síry v některých kapalných palivech (kodifikované znění) (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 58).

- (7) Směrnice (EU) 2023/xxxx Evropského parlamentu a Rady¹³ zajišťuje společné definice trestných činů proti životnímu prostředí a dostupnost odrazujících, účinných a přiměřených trestních sankcí za závažné trestné činy proti životnímu prostředí. Směrnice 2005/35/ES byla změněna směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/123/ES,¹⁴ která zavedla trestní sankce za některá porušení směrnice 2005/35/ES, která by nyní měla spadat do oblasti působnosti směrnice (EU) 2023/xxxx. Ustanovení směrnice 2005/35/ES, která byla doplněna nebo nahrazena směrnicí 2009/123/ES, by proto měla být ze směrnice 2005/35/ES vypuštěna.
- (8) Správními sankcemi zavedenými při provádění směrnice 2005/35/ES by neměla být dotčena směrnice (EU) 2023/xxxx. Členské státy by měly vymezit rozsah prosazování správního a trestního práva s ohledem na trestné činy související se znečišťováním z lodí vymezené svým vnitrostátním právem. Tato směrnice nebrání členským státům v přijetí přísnějších opatření v souladu s mezinárodním právem, a to stanovením správních nebo trestních sankcí v souladu s jejich vnitrostátními právními předpisy. Při uplatňování vnitrostátních právních předpisů, kterými se provádí směrnice 2005/35/ES, by členské státy měly zajistit, aby se ukládání trestních sankcí a správních sankcí řídilo zásadami Listiny základních práv Evropské unie, včetně zásady *ne bis in idem*, a v příslušných případech s řádným zohledněním zásady „znečišťovatel platí“.

¹³ Úř. věst. L xxxx.

¹⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/123/ES ze dne 21. října 2009, kterou se mění směrnice 2005/35/ES o znečištění z lodí a o zavedení sankcí za protiprávní jednání (Úř. věst. L 280, 27.10.2009, s. 52).

(9) Sankce stanovené směrnicí 2005/35/ES by měly být posíleny zajištěním jednotného uplatňování správních sankcí v celé Unii. V zájmu posílení odrazujícího účinku správních sankcí ukládaných za trestné činy související se znečišťováním z lodí by měly mít tyto sankce přinejmenším podobu pokut uložených společnosti loď, byla-li tato společnost shledána odpovědnou. Členské státy mohou rovněž uložit pokuty jiným fyzickým nebo právnickým osobám, které jsou shledány odpovědnými za porušení předpisů. V této souvislosti se společnost loď rozumí majitel loď nebo jakákoli jiná organizace či osoba, například správce nebo nájemce plavidla bez posádky, která od majitele loď převzala odpovědnost za provoz loď, v souladu s Mezinárodním předpisem pro řízení bezpečnosti lodí a pro zabránění znečištění (dále jen „předpis ISM“)¹⁵, který byl v právu Unie proveden na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 336/2006¹⁶. Ve směrnici 2005/35/ES by mělo být uznáno, že registrovaný majitel může řízením lodi pověřit jiný subjekt, který by pak měl být v první řadě odpovědný za to, že neplní své povinnosti podle předpisu ISM, a to zajistit předcházení poškozování životního prostředí nebo pověřit prováděním činností na lodi kvalifikovaný personál. Aniž jsou dotčeny použitelné právní předpisy Unie, zůstává rozhodnutí o nejúčinnějším druhu sankce, jež se má použít, – ať již trestní nebo správní – výsadou členského státu. Pokud jde o trestní sankce, členský stát dodržuje povinnosti stanovené ve směrnici (EU) 2023/xxxx, revidované směrnici o trestněprávní ochraně životního prostředí. Tato směrnice se proto týká pouze správních sankcí a nevztahuje se na trestní řízení proti fyzickým nebo právnickým osobám v souladu s vnitrostátním právem.

¹⁵ Mezinárodní předpis pro řízení bezpečnosti lodí a pro zabránění znečištění přijatý Mezinárodní námořní organizací na základě usnesení shromáždění A.741(18) ze dne 4. listopadu 1993, v platném znění.

¹⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 336/2006 ze dne 15. února 2006 o provádění Mezinárodního předpisu pro řízení bezpečnosti ve Společenství a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 3051/95 (Úř. věst. L 64, 4.3.2006, s. 1).

- (9a) Vzhledem k tomu, že splnění požadavku týkajícího se správních sankcí ze strany některých členských států není možné z důvodu vnitrostátního ústavního práva, mohou členské státy uplatňovat ustanovení o správních sankcích této směrnice způsobem, kdy pokuty iniciuje příslušný orgán a ukládají příslušné vnitrostátní soudy, a zároveň je zaručena nutnost účinných, přiměřených a odrazujících sankcí. Při odkazování na správní sankce podle této směrnice budou tyto členské státy uplatňovat sankce ve smyslu svého vnitrostátního právního systému.
- (9b) Z povinné nebo naplánované inspekce státní přístavní inspekce prováděné podle směrnice 2009/16/ES by mohly vyplynout nesrovnalosti a informace. Nesrovnalosti by mohly být rovněž zjištěny, pokud jde o dopravování lodního odpadu nebo jeho oznamování, jak požaduje směrnice (EU) 2019/883, nebo pokud jde o nedodržení kritérií pro používání systémů čištění spalin jako metod snižování emisí stanovených v příloze II směrnice (EU) 2016/802, a informace získané v souvislosti s možným nezákonným vypouštěním odpadu z lodí, a to postupy stanovenými ve směrnici 2002/59/ES, včetně jakýchkoli důkazů nebo důkazů *prima facie* o vypouštění ropy nebo jiných porušeních úmluvy MARPOL 73/78 sdělených členskému státu nebo nehod či mimořádných událostí oznámených velitelem lodi.
- (10) Vnitrostátní správní a justiční orgány by měly při určování výše sankcí, které mají být uloženy znečišťovateli, zohlednit všechny relevantní okolnosti. S ohledem na různorodou povahu znečišťujících látek, na které se vztahuje směrnice 2005/35/ES, a na význam jednotného uplatňování sankcí v celé Unii vzhledem k přeshraniční povaze regulovaného chování by mohly být další sblížení a účinnost výše sankcí podpořeny výměnou kritérií pro uplatňování sankcí za vypouštění různých znečišťujících látek.

- (11) Pokud má členský stát podezření, že se loď kotvící dobrovolně v jeho přístavu nebo pobřežním terminálu dopustila nezákonného vypouštění, měla by být provedena příslušná inspekce ke zjištění okolností. S cílem pomoci členským státům při plnění jejich povinností podle směrnice 2005/35/ES provádět inspekce takových lodí obsahuje příloha I směrnice 2005/35/ES orientační seznam nesrovnalostí nebo informací, které by měly příslušné orgány v jednotlivých případech zohlednit při určování toho, zda by loď měla být považována za podezřelou.
- (12) Doprovodná opatření pro spolupráci a povinnosti členských států podávat zprávy dosud nebyly dostatečné k tomu, aby bylo možné provést úplnou analýzu, zda znečišťovatelé čelí účinným, odrazujícím a přiměřeným sankcím a zda má Komise k dispozici dostatek údajů pro sledování provádění směrnice 2005/35/ES. V zájmu zajištění účinného a důsledného prosazování směrnice 2005/35/ES by měla být usnadněna výměna informací a zkušeností prostřednictvím posílení spolupráce a zároveň by mělo být zajištěno, aby byly Komisi poskytnuty odpovídající údaje umožňující řádné sledování provádění směrnice 2005/35/ES.

(13) Stávající satelitní služba „CleanSeaNet“, která informuje orgány členských států o případném nezákonném vypouštění, by měla být dále rozšířena o informace o dalších znečišťujících látkách spadajících do oblasti působnosti směrnice 2005/35/ES. Informace týkající se potenciálního nebo skutečného vypouštění nahlášeného členskými státy v souladu se směrnicí 2005/35/ES a dalších databází Unie týkajících se námořní bezpečnosti, jako je systém Unie pro výměnu informací na moři zřízený směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/59/ES (dále jen „SafeSeaNet“)¹⁷ a inspekční databáze zřízená směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/16/ES (dále jen „THETIS“),¹⁸ by měly být integrovány a zaslány v uživatelsky přívětivém elektronickém formátu vnitrostátním orgánům zapojeným do řetězce prosazování práva, aby tyto orgány mohly včas reagovat. Tyto informace, pokud se týkají skutečného nebo potenciálního vypouštění zbytku ze systému čištění spalin z lodě, by mohly být dále automaticky zasílány, například prostřednictvím specializovaného modulu systému THETIS zřízeného prováděcím rozhodnutím Komise (EU) 2015/253 (THETIS-EU), aby je členské státy mohly využívat při přijímání donucovacích opatření v souladu s ustanoveními směrnice (EU) 2016/802. Aby bylo zajištěno účinné monitorování provádění směrnice všemi členskými státy, měl by každý členský stát po dobu prvních tří let od provedení této směrnice ve vnitrostátním právu zajistit míru ověření upozornění třídy A zasílaných službou CleanSeaNet. Ověřovací činnosti by mohly zahrnovat řadu činností několika příslušných orgánů, jako je srovnávání satelitních záznamů s pomocnými údaji dostupnými na vnitrostátní úrovni a údaji z inspekcí státní přístavní inspekce. Přístup k těmto informacím by měl být umožněn orgánům dalších členských států, které na nich mají zájem v rámci své role států dalšího přístavu určení, kam loď připluje, pobřežních států dotčených potenciálním vypouštěním nebo států vlajky lodě, a to v zájmu usnadnění účinné a včasné přeshraniční spolupráce, minimalizace administrativní zátěže spojené s činnostmi v oblasti prosazování práva a v konečném důsledku účinného postihování pachatelů za porušování směrnice 2005/35/ES. Podporováno by mělo být i využívání nových technologií, jako jsou drony, a technik na podporu rozhodování, jako je umělá inteligence.

¹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/59/ES ze dne 27. června 2002, kterou se stanoví kontrolní a informační systém Společenství pro provoz plavidel a kterou se zrušuje směrnice Rady 93/75/EHS (Úř. věst. L 208, 5.8.2002, s. 10).

¹⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/16/ES ze dne 23. dubna 2009 o státní přístavní inspekci (přepracované znění) (Úř. věst. L 131, 28.5.2009, s. 57).

- (14) Činnost podskupiny pro odpad z lodí, jež byla zřízena v rámci Evropského fóra pro udržitelnou lodní dopravu a která sdružuje širokou škálu odborníků v oblasti znečištění z lodí a nakládání s odpadem z lodí, byla v prosinci roku 2017 přerušena s ohledem na zahájení interinstitucionálních jednání týkajících se směrnice (EU) 2019/883. Komise by měla i nadále organizovat výměnu zkušeností mezi vnitrostátními orgány a odborníky z členských států, včetně odborníků ze soukromého sektoru, občanské společnosti a odborových svazů, týkajících se uplatňování této směrnice v celé Unii s cílem stanovit společné postupy k prosazování této směrnice.
- (15) [...]
- (16) Členské státy by měly Komisi poskytovat informace potřebné k zajištění řádného sledování provádění směrnice 2005/35/ES. V zájmu omezení administrativní zátěže a poskytnutí pomoci Komisi při analýze údajů vykazovaných členskými státy by členské státy měly tyto informace poskytovat prostřednictvím specializovaného elektronického nástroje pro podávání zpráv. Pokud se informace týkají sankcí uložených fyzickým osobám nebo se týkají fyzických osob, musí být tyto informace anonymizovány. Aby bylo zajištěno, že informace poskytované v souladu se směrnicí 2005/35/ES jsou mezi členskými státy srovnatelné z hlediska svého druhu a jsou shromažďovány na základě harmonizovaného elektronického formátu a postupu pro podávání zpráv, měly by být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011.¹⁹
- (16a) Uznává se, že dostupné technologie pro získávání, ověřování a shromažďování důkazů týkajících se vypouštění některých znečišťujících látek u zdroje jsou omezené. Tato omezení by měla být zohledněna při provádění a prosazování této směrnice členskými státy.

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (17) V zájmu zajištění pomoci členskými státy s rozvojem jejich kapacit, pokud jde o účinné prosazování směrnice 2005/35/ES vnitrostátními správními a justičními orgány, by Komise měla členskými státy poskytovat poradenství a školení týkající se mimo jiné osvědčených metod a postupů odhalování, ověřování a shromažďování důkazů, jakož i poradenství týkající se příslušného regulačního vývoje úmluvy MARPOL 73/78 a dostupného technologického vývoje, včetně nových digitálních nástrojů, za účelem usnadnění účinných, nákladově efektivních a cílených činností v oblasti prosazování práva.
- (18) V zájmu zvýšení informovanosti veřejnosti o vypouštění znečištění z lodí a zlepšení ochrany životního prostředí by měly být informace poskytované členskými státy o uplatňování směrnice 2005/35/ES zveřejňovány prostřednictvím celounijního přehledu a měly by zahrnovat informace uvedené v příloze II směrnice 2005/35/ES. Cílem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES²⁰ je zaručit právo na přístup k informacím o životním prostředí v členských státech v souladu s Úmluvou o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (Aarhuská úmluva), jíž je Unie smluvní stranou. Komise by měla chránit důvěrnost informací obdrženy členskými státy, aniž jsou dotčena ustanovení směrnice 2003/4/ES.
- (19) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937²¹ stanoví minimální normy pro oznamování porušení práva Unie, včetně porušení směrnice 2005/35/ES, a pro ochranu osob, které takové porušení oznamují. Členské státy by měly zejména zajistit, aby posádce spadající do oblasti působnosti směrnice (EU) 2019/1937, která oznamuje skutečné nebo potenciální nezákonné vypouštění, byla poskytnuta ochrana. Kromě stávajících kanálů pro oznamování na vnitrostátní úrovni, jak je upravuje směrnice (EU) 2019/1937, by Komise měla poskytnout k dispozici centralizovaný externí online kanál pro oznamování za účelem podávání oznámení o skutečném nebo potenciálním nezákonném vypouštění a předávat tyto zprávy dotčenému členskému státu nebo členskými státy, které by tato oznámení měly následně vyřizovat v souladu se směrnicí (EU) 2019/1937, včetně potvrzení o přijetí, odpovídající zpětné vazby

²⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. L 41, 14.2.2003, s. 26).

²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (Úř. věst. L 305, 26.11.2019, s. 17).

a následných opatření. Touto směrnicí by nemělo být dotčeno právo Unie o ochraně osobních údajů, zejména nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725²² a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679.²³ Komise by měla zajistit ochranu utajení totožnosti oznamujících osob, a to v případě potřeby i omezením výkonu některých práv dotčených osob na ochranu údajů, například osob, které jsou v oznámení uvedeny jako osoby podílející se na potenciálním nezákonném vypouštění, v souladu s čl. 25 odst. 1 písm. c) a h) a čl. 25 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1725, a to v rozsahu a na dobu, které jsou nezbytné k tomu, aby se předešlo pokusům o zabránění oznámení nebo o znesnadnění, maření či zpomalení následných opatření, zejména vyšetřování, nebo pokusům o odhalení totožnosti oznamujících osob a aby se tyto pokusy řešily. Tato omezení by měla respektovat podstatu základních práv a svobod a představovat nezbytná a přiměřená opatření v demokratické společnosti na ochranu významných cílů obecného veřejného zájmu Unie nebo členského státu a/nebo ochrany subjektu údajů nebo práv a svobod druhých.

- (20) Evropský inspektor ochrany údajů byl konzultován v souladu s čl. 42 odst. 1 nařízení (EU) 2018/1725 a dne [xx 2023] vydal své stanovisko.²⁴
- (21) V IMO probíhají diskuse o nových problémech ochrany životního prostředí v souvislosti s mezinárodní námořní dopravou, které mají za následek znečištění vody i ovzduší. Výsledkem těchto jednání mohou být nová ustanovení v rámci úmluvy MARPOL 73/78. Budoucí přezkum by měl posoudit možnost změny oblasti působnosti směrnice 2005/35/ES s cílem zajistit soudržný, účinný a účelný režim prosazování, jakož i uložení odrazujících sankcí.

²² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

²³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

²⁴ Úř. věst. C xxxx.

- (21a) Členské státy, které nemají přímý přístup k moři nebo přístavům, nemohou z těchto zeměpisných důvodů uplatňovat některá ustanovení této směrnice. Aby se zabránilo nepřiměřené administrativní zátěži pro tyto členské státy, neměly by mít povinnost provést a uplatňovat některá ustanovení této směrnice.
- (22) Jelikož cílů této směrnice nemůže být z důvodu přeshraniční povahy škod, které mohou být způsobeny nezákonným vypouštěním spadajícím do oblasti působnosti této směrnice, a dostupnosti účinných, odrazujících a přiměřených sankcí za takové vypouštění v celé Unii uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, ale spíše jich může být z důvodu rozsahu a účinků navrhovaných opatření lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (23) Tato směrnice uznává základní práva a dodržuje zásady uznané zejména Listinou základních práv Evropské unie, včetně ochrany osobních údajů, práva na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces, presumpce nevinu a práva na obhajobu, zásad zákonnosti a přiměřenosti trestných činů a trestů a práva nebýt dvakrát trestně stíhán nebo trestán za stejný trestný čin. Tato směrnice má zajistit plné dodržování těchto práv a zásad a měla by být prováděna v souladu s nimi.
- (24) Směrnice 2005/35/ES by měla být odpovídajícím způsobem změněna,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Změny směrnice 2005/35/ES

Směrnice 2005/35/ES se mění takto:

1) Název se nahrazuje tímto:

„Směrnice Evropského parlamentu a Rady o prosazování mezinárodních norem týkajících se znečištění z lodí a o zavedení správních sankcí za protiprávní jednání v oblasti znečišťování“.

2) Článek 1 nařízení se nahrazuje tímto:

„Článek 1

Účel

1. Účelem této směrnice je začlenit mezinárodní normy, které se týkají znečištění z lodí, do práva Unie a zajistit, aby se na osoby odpovědné za nezákonné vypouštění znečišťujících látek vztahovaly odrazující, účinné a přiměřené sankce, a zlepšit tak námořní bezpečnost a zvýšit ochranu mořského prostředí před znečišťováním z lodí.
2. Tato směrnice nebrání členským státům v přijetí přísnějších opatření v souladu s mezinárodním právem, a to stanovením správních nebo trestních sankcí v souladu s jejich vnitrostátními právními předpisy.“

3) Článek 2 nařízení se nahrazuje tímto:

„Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. „úmluvou MARPOL 73/78“ Mezinárodní úmluva o zamezení znečištění moří z lodí z roku 1973 a protokoly k této úmluvě z roku 1978 a z roku 1997, v platném znění;
2. „znečišťujícími látkami“ látky podléhající regulaci na základě přílohy I (ropné látky), II (jedovaté kapalné látky volně ložené), III (škodlivé látky dopravované po moři v balené formě), IV (odpadní vody z lodí), V (odpadky z lodí) úmluvy MARPOL 73/78 a zbytky ze systému čištění spalin;
3. „zbytkem ze systému čištění spalin“ jakýkoli materiál odstraněný z odpadní vody či vody odvedené z recirkulace systémem následného zpracování nebo vypouštěná voda, která nesplňuje kritérium pro vypouštění, nebo jiný zbytkový materiál odstraněný ze systému čištění spalin v důsledku použití metody zajištění souladu ke snížení emisí ve smyslu definice v pravidle 4 přílohy VI úmluvy MARPOL 73/78, která je použita jako alternativa z hlediska snížení emisí k normám stanoveným v pravidle 14 přílohy VI úmluvy MARPOL 73/78, s přihlédnutím k pokynům vypracovaným IMO;
- 3a. „vypouštěním“ jakékoli vypuštění z lodi podle článku 2 úmluvy MARPOL 73/78;
4. „lodí“ námořní plavidlo bez ohledu na to, pod jakou vlajkou pluje, jakéhokoli typu, provozované v mořském prostředí, přičemž tento pojem zahrnuje křídlové čluny, vznášedla, ponorky a plovoucí zařízení;
5. „právní osobou“ jakýkoli právní subjekt, který má tento status podle příslušného vnitrostátního práva, s výjimkou států samotných nebo veřejných subjektů při výkonu státní moci a s výjimkou organizací mezinárodního práva veřejného;

6. „společností“ vlastníků lodě nebo jakákoli jiná organizace nebo osoba, jako je správce nebo nájemce plavidla bez posádky, která převzala od vlastníka lodě odpovědnost za její provoz.“

- 4) Článek 4 nařízení se nahrazuje tímto:

„Článek 4

Porušení předpisů a výjimky

1. Členské státy zajistí, aby vypouštění znečišťujících látek v jakékoli z oblastí uvedených v čl. 3 odst. 1 bylo považováno za protiprávní jednání, ledaže:
- a) v případě znečišťujících látek podléhajících regulaci podle přílohy I úmluvy MARPOL 73/78 splňuje podmínky stanovené v příloze I pravidlech 15, 34, 4.1, 4.2 nebo 4.3 úmluvy MARPOL 73/78 a v oddíle 1.1.1 části II-A Mezinárodního předpisu pro lodě působící v polárních vodách (polární předpis);
 - b) v případě znečišťujících látek podléhajících regulaci podle přílohy II úmluvy MARPOL 73/78 splňuje podmínky stanovené v příloze II pravidlech 13, 3.1.1, 3.1.2 nebo 3.1.3 úmluvy MARPOL 73/78 a v oddíle 2.1 části II-A polárního předpisu;
 - c) v případě znečišťujících látek podléhajících regulaci podle přílohy III úmluvy MARPOL 73/78 splňuje podmínky stanovené v příloze III pravidle 8.1 úmluvy MARPOL 73/78;
 - d) v případě znečišťujících látek podléhajících regulaci podle přílohy IV úmluvy MARPOL 73/78 splňuje podmínky stanovené v příloze IV pravidlech 3, 11.1 a 11.3 úmluvy MARPOL 73/78 a v oddíle 4.2 části II-A polárního předpisu;
 - e) v případě znečišťujících látek podléhajících regulaci podle přílohy V úmluvy MARPOL 73/78 splňuje podmínky stanovené v příloze V pravidlech 4.1, 4.2, 5, 6.1, 6.2 a 7 úmluvy MARPOL 73/78 a v oddíle 5.2 části II-A polárního předpisu a

- f) v případě zbytků ze systému čištění spalin splňuje podmínky stanovené v příloze VI pravidlech 4, 14.1, 14.4, 14.6, 3.1.1 a 3.1.2 úmluvy MARPOL 73/78 s přihlédnutím k pokynům vypracovaným IMO, včetně rezoluce MEPC.340(77) v platném znění.
2. Každý členský stát přijme opatření nezbytná k zajištění toho, aby každá společnost nebo osoba, již lze považovat za odpovědnou za protiprávní jednání ve smyslu odstavce 1, za takové jednání nesla odpovědnost.
3. [...]“
- 5) Článek 5 se zrušuje.
- 6) Článek 5a se zrušuje.
- 7) Článek 5b se zrušuje.
- 7a) V článku 6 se odstavec 1 nahrazuje tímto:
- „1. Pokud na základě nesrovnalostí nebo informací vznikne podezření, že loď kotvící dobrovolně v přístavu nebo pobřežním terminálu členského státu vypouštěla nebo vypouští znečišťující látky v jakékoli z oblastí uvedených v čl. 3 odst. 1, zajistí daný členský stát provedení příslušné inspekce nebo jiných příslušných kroků v souladu s jeho vnitrostátními právními předpisy, přičemž zohlední příslušné obecné zásady přijaté Mezinárodní námořní organizací (IMO).“
- 8) V článku 6 se doplňuje nový odstavec, který zní:
- „3. Orientační seznam nesrovnalostí nebo informací, které mohou vést k inspekci, ve smyslu odstavce 1 je uveden v příloze I této směrnice.“

9) Článek 8 nařízení se nahrazuje tímto:

„Článek 8

Správní sankce

1. Aniž jsou dotčeny povinnosti členských států podle směrnice (EU) 2023/xxxx,²⁵ členské státy stanoví podle článku 1 a v souladu se svým vnitrostátním právem systém správních sankcí za porušení vnitrostátních předpisů provádějících článek 4 této směrnice a zajistí jejich uplatňování. Stanovené správní sankce musí být odrazující, účinné a přiměřené.
2. Členské státy zajistí, aby správní sankce zavedené při provádění této směrnice zahrnovaly pokuty, které jsou uloženy společnosti v okamžiku protiprávního jednání, byla-li společnost shledána odpovědnou. Členské státy mohou rovněž uložit pokuty jiným fyzickým nebo právnickým osobám, jsou-li shledány odpovědnými za porušení předpisů.
3. [...]
4. Pokud právní řád členského státu nestanoví správní sankce, může být tento článek použit takovým způsobem, aby řízení o uložení sankce, včetně pokut podle odstavce 2, inicioval příslušný orgán a uložily příslušné vnitrostátní soudy, přičemž je třeba zajistit, aby tyto opravné prostředky byly účinné a měly rovnocenný účinek jako správní pokuty uložené příslušnými orgány. Sankce uložené v souladu s tímto odstavcem musejí být v každém případě účinné, přiměřené a odrazující a musejí být uplatňovány v souladu s ustanoveními této směrnice. Tyto členské státy oznámí Komisi do [DATUM] příslušná ustanovení svých právních předpisů, která přijmou podle tohoto odstavce, a bez prodlení jakékoliv následné novely nebo změny týkající se těchto ustanovení.“

²⁵ Úř. věst. L xxxx.

- 10) Článek 8a se zrušuje.
- 11) Článek 8b se zrušuje.
- 12) Článek 8c se zrušuje.
- 13) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 8d

Účinné uplatňování sankcí

1. Členské státy zajistí, aby při určování a uplatňování druhu a výše správní sankce pro fyzickou nebo právnickou osobu, u níž příslušné orgány zjistí, že je v souladu s článkem 8 odpovědná za protiprávní jednání ve smyslu článku 4, příslušné orgány mohly zohlednit všechny příslušné okolnosti protiprávního jednání, mimo jiné i tyto:
 - a) povahu, závažnost a dobu trvání vypouštění;
 - b) [...]
 - c) škody způsobené vypouštěním na životním prostředí nebo lidském zdraví;
 - d) finanční situaci odpovědné osoby;
 - e) hospodářský přínos, který odpovědné osobě z protiprávního jednání vznikl nebo se očekává, že jí vznikne;
 - f) opatření přijatá odpovědnou osobou k zabránění vypouštění nebo zmírnění jeho dopadů;
 - g) úroveň spolupráce odpovědné osoby s příslušným orgánem, včetně jakéhokoli jednání, jehož cílem je obejít nebo ztížit příslušnou inspekci nebo jiné šetření ze strany příslušného orgánu, a
 - h) jakékoli předchozí protiprávní jednání související se znečišťováním z lodí, jichž se odpovědná osoba dopustila.

2. [...]“

14) Článek 10 nařízení se nahrazuje tímto:

„Článek 10

Výměna informací a zkušeností

1. Pro účely této směrnice členské státy a Komise spolupracují při výměně informací na základě systému Unie pro výměnu informací na moři stanoveného v čl. 22a odst. 3 a v příloze III směrnice 2002/59/ES²⁶ (SafeSeaNet), aby bylo dosaženo těchto cílů:
 - a) zlepšit informace potřebné k účinnému provádění této směrnice, zejména informace poskytované evropskou satelitní službou pro zjišťování znečištění zřízenou touto směrnicí (CleanSeaNet) a dalších relevantních mechanismů podávání zpráv, s cílem vyvinout spolehlivé metody sledování znečišťujících látek v moři;
 - b) vypracovat a zavést vhodný systém kontroly a monitorování, který bude integrovat informace poskytnuté podle písmene a) s informacemi zpřístupněnými Komisí členskými státním systémem SafeSeaNet a dalšími informačními databázemi a nástroji Unie, aby se usnadnila včasná identifikace a monitorování lodí vypouštějících znečišťující látky s cílem optimalizovat donucovací opatření přijatá vnitrostátními orgány;
 - c) optimálně využívat informace poskytnuté v souladu s písmeny a) a b), jakož i informace oznámené členskými státy podle článku 10a, s cílem usnadnit přístup k těmto informacím a jejich výměnu mezi příslušnými orgány a s orgány jiných členských států a Komisí a

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/59/ES ze dne 27. června 2002, kterou se stanoví kontrolní a informační systém Společenství pro provoz plavidel a kterou se zrušuje směrnice Rady 93/75/EHS (Úř. věst. L 208, 5.8.2002, s. 10).

- d) do tří let ode dne provedení této směrnice zajistit, aby příslušné orgány ověřily určitý procentní podíl upozornění třídy A zaslaných službou CleanSeaNet každý rok v souladu s kapacitami členských států, přičemž ověřením se rozumí jakákoli následná opatření přijatá příslušnými orgány v souvislosti s upozorněním zaslaným službou CleanSeaNet s cílem stanovit, zda toto upozornění představuje nezákonné vypouštění. Tento procentní podíl se předem sdělí Komisi.

2. [...]“

15) Vkládají se nové články, které znějí:

„Článek 10a

Podávání zpráv

1. Komise zřídí elektronický nástroj pro podávání zpráv za účelem shromažďování a výměny informací mezi členskými státy a Komisí o provádění systému prosazování stanoveného touto směrnicí.
2. Členské státy zajistí, aby prostřednictvím elektronického nástroje pro podávání zpráv uvedeného v odstavci 1 byly poskytovány následující informace týkající se opatření přijatých jejich příslušnými orgány, jakmile jsou dokončena správní a v příslušných případech soudní řízení:
 - a) informace týkající se následných opatření příslušných orgánů v souvislosti s upozorněním zaslaným službou CleanSeaNet nebo důvody, proč se příslušné orgány takovým upozorněním nezabývaly, co nejdříve po ukončení navazujících činností;
 - b) informace týkající se inspekci provedených v souladu s článkem 6, co nejdříve po ukončení inspekce;
 - c) informace týkající se opatření přijatých v souladu s článkem 7, co nejdříve po dokončení těchto opatření; a

- d) informace týkající se sankcí uložených v souladu s touto směrnicí, proti nimž nebyl včas podán opravný prostředek nebo které jsou jinak pravomocné a vykonatelné, a to bez zbytečného odkladu a v každém případě do 30. června každého roku za sankce uložené v předchozím kalendářním roce. Pokud informace týkající se sankcí obsahují osobní údaje, musí být tyto informace anonymizovány.
3. Za účelem zajištění jednotného uplatňování tohoto článku může Komise prostřednictvím prováděcích aktů stanovit podrobná pravidla pro postup oznamování informací uvedených v odstavci 2, včetně upřesnění druhu informací, které mají být poskytovány, v souladu s přezkumným postupem stanoveným v článku 13.
4. Členské státy informují Komisi o oprávněných orgánech, které budou mít přístup k nástroji pro podávání zpráv uvedenému v odstavci 1.

Článek 10b

Odborná příprava

Komise na žádost členského státu usnadní rozvoj kapacit tím, že poskytuje školení orgánům odpovědným za odhalování, ověřování a vymáhání protiprávního jednání v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 10c

Zveřejňování informací

1. Aniž jsou dotčeny vnitrostátní právní předpisy členských států a na základě informací, které oznámily v souladu s článkem 10a, Komise po případném ukončení správních a soudních řízení zveřejní pravidelně aktualizovaný celounijní přehled o provádění a prosazování této směrnice. Přehled může zahrnovat informace uvedené v příloze II této směrnice.
2. Aniž je dotčena směrnice 2003/4/ES,²⁷ přijme Komise vhodná opatření na ochranu důvěrnosti informací získaných při provádění této směrnice.

Článek 10d

Ochrana osob, které oznamují potenciální porušení předpisů, a údajů

1. Komise vytvoří a spravuje důvěrný externí online kanál pro oznamování ve smyslu směrnice (EU) 2019/1937²⁸ za účelem přijímání oznámení o možných porušeních této směrnice a předává tato oznámení dotčenému členskému státu nebo členským státům.
2. Členské státy zajistí, aby příslušné vnitrostátní orgány, které přijmou oznámení o porušení této směrnice předložené prostřednictvím kanálu uvedeného v odstavci 1, poskytly zpětnou vazbu a následná opatření v souvislosti s těmito oznámeními v souladu se směrnicí (EU) 2019/1937.

²⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. L 41, 14.2.2003, s. 26).

²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (Úř. věst. L 305, 26.11.2019, s. 17).

3. Komise může podle čl. 25 odst. 1 písm. c) a h) a v souladu s čl. 25 odst. 2 nařízení (EU) 2018/1725 omezit použití článků 14 až 22, 35 a 36, jakož i článku 4 nařízení (EU) 2018/1725²⁹ u subjektů údajů, které jsou součástí oznámení předloženého prostřednictvím kanálu uvedeného v odstavci 1 tohoto článku nebo jsou v něm uvedeny, a které nejsou subjekty údajů předkládajícími toto oznámení. Toto omezení může platit pouze po dobu nezbytnou k prošetření oznámení uvedeného v odstavci 2 tohoto článku příslušnými orgány členského státu.“
- 16) Článek 11 se zrušuje.
- 17) Článek 12 se zrušuje.
- 18) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 12a

Hodnocení a přezkum

1. Komise provede hodnocení této směrnice do [Úřad pro publikace: vložte datum: pět let ode dne provedení této pozměňující směrnice]. Toto hodnocení zohlední alespoň následující:
- a) zkušenosti získané při provádění této směrnice a
 - b) informace poskytované členskými státy podle článku 10a a celounijní přehled poskytnutý podle článku 10c.
2. V rámci přezkumu Komise případně posoudí možnost úpravy oblasti působnosti této směrnice, s ohledem na nové nebo aktualizované mezinárodní normy pro prevenci znečišťování z lodí, které podléhají stávajícím nebo budoucím ustanovením úmluvy MARPOL 73/78.“

²⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Text s významem pro EHP) (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

19) Článek 13 se nahrazuje tímto:

„Článek 13

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen Výbor pro námořní bezpečnost a zabránění znečištění z lodí (COSS) zřízený článkem 3 nařízení (ES) č. 2099/2002.³⁰ Výbor COSS je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.³¹
2. Odkazuje-li se na tento článek, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011 a článek 5 nařízení (ES) č. 2099/2002.“

20) Článek 14 se zrušuje.

21) Článek 15 se zrušuje.

21a) V článku 16 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„2. Členské státy, které nemají přímý přístup k moři ani přístavy, nejsou povinny provést ani uplatňovat ustanovení této směrnice v člancích 6 a 7.“

22) Jediná příloha se zrušuje.

³⁰ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2099/2002 ze dne 5. listopadu 2002, kterým se zřizuje Výbor pro námořní bezpečnost a zabránění znečištění z lodí (COSS) a kterým se mění nařízení o námořní bezpečnosti a zabránění znečištění z lodí (Úř. věst. L 324, 29.11.2002, s. 1).

³¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

- 23) Znění uvedené v příloze I této směrnice se doplňuje jako příloha I.
- 24) Znění uvedené v příloze II této směrnice se doplňuje jako příloha II.

Článek 2

Provedení ve vnitrostátním právu

1. Členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do [*Úřad pro publikace: vložte datum: jeden rok ode dne vstupu této pozměňující směrnice v platnost*].

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

- 1a. Odchylně od odstavce 1 tohoto článku členské státy, které nemají přímý přístup k moři ani přístavy, nejsou povinny provést ani uplatňovat ustanovení čl. 1 bodů 7a a 8 této směrnice.
2. Členské státy sdělí Komisi znění vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice, a veškeré jejich pozdější změny.

Článek 3

Uplatňování směrnice 2009/123/ES

Pokud jde o protiprávní jednání, která se považují za trestné činy podle směrnice 2005/35/ES ve znění směrnice 2009/123/ES,³² a odpovídající sankce, jsou členské státy, které nejsou vázány směrnicí (EU) 2023/xxxx, nadále vázány směrnicí 2005/35/ES ve znění směrnice 2009/123/ES.

Článek 4

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 5

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně

Za Radu
předseda/předsedkyně

³² Úř. věst. L 280, 27.10.2009, s. 52.

DEMONSTRATIVNÍ SEZNAM NESROVNALOSTÍ NEBO INFORMACÍ UVEDENÝCH V ČLÁNKU 6

- (1) Jakékoli nesrovnalosti týkající se ropných látek a jiných příslušných knih záznamů nebo jiných nedostatků souvisejících s možným vypouštěním zjištěné při inspekcích prováděných podle směrnice 2009/16/ES,³³ které provedl buď dotčený členský stát, nebo jiný členský stát či signatářský stát Pařížského memoranda o porozumění o státní přístavní inspekci (Pařížské memorandum) v předchozích přístavech určení, ve kterých loď zastavila;
- (2) jakékoli nesrovnalosti týkající se předání lodního odpadu nebo jeho oznámení, jak vyžaduje směrnice (EU) 2019/883,³⁴ ke kterému došlo buď v dotčeném členském státě, nebo v členském státě předchozích přístavů určení, ve kterých loď zastavila;
- (3) jakékoli nesrovnalosti týkající se nedodržení kritérií pro používání systémů čištění spalin provozovaných jako metody snižování emisí, která jsou stanovena v příloze II směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/802,³⁵ v níž se odkazuje na pokyny k systémům čištění spalin z roku 2009 uvedené v rezoluci MEPC.184(59), jež byly nahrazeny pokyny k systémům čištění spalin z roku 2021 uvedenými v rezoluci MEPC.340(77);
- (4) jakékoli informace od jiného členského státu týkající se možného nezákonného vypouštění z lodě získané postupy stanovenými ve směrnici 2002/59/ES,³⁶ včetně jakýchkoli důkazů nebo předpokládaných důkazů o úmyslném vypouštění ropných látek nebo jiném porušení úmluvy MARPOL 73/78, které pobřežní stanice členského státu sdělí pobřežním stanicím v dotčeném členském státě v souladu s článkem 16 uvedené směrnice, nebo mimořádné události či nehody nahlášené velitelem lodě pobřežní stanici dotčeného členského státu v souladu s článkem 17 uvedené směrnice nebo
- (5) jakékoli další informace od osob zapojených do provozu lodě, včetně lodivodů, které naznačují nesrovnalosti týkající se možného porušení povinností podle této směrnice.

³³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/16/ES ze dne 23. dubna 2009 o státní přístavní inspekci (přepracované znění) (Úř. věst. L 131, 28.5.2009, s. 57).

³⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/883 ze dne 17. dubna 2019 o přístavních zařízeních pro příjem odpadu z lodí, kterou se mění směrnice 2010/65/EU a zrušuje směrnice 2000/59/ES (Úř. věst. L 151, 7.6.2019, s. 116).

³⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/802 ze dne 11. května 2016 o snižování obsahu síry v některých kapalných palivech (kodifikované znění) (Úř. věst. L 132, 21.5.2016, s. 58).

³⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/59/ES ze dne 27. června 2002, kterou se stanoví kontrolní a informační systém Společenství pro provoz plavidel a kterou se zrušuje směrnice Rady 93/75/EHS (Úř. věst. L 208, 5.8.2002, s. 10).

INFORMACE, KTERÉ MOHOU BÝT ZAHRNUTY DO CELOUNIJNÍHO PŘEHLEDU UVEDENÉHO V ČLÁNKU 10C

- (1) Informace o každém případě znečištění ověřeném a potvrzeném členským státem v celounijním přehledu zveřejněném v souladu s článkem 10c mohou zahrnovat:
- a. datum případu;
 - b. identifikaci lodě, které se případ týká;
 - c. polohu (zeměpisnou šířku a délku), kde ke znečištění došlo;
 - d. rozsah znečištění (plochu a délku), je-li to relevantní;
 - e. druh znečišťující látky;
 - f. členský stát, jehož (členské státy, jichž) se případ týká;
 - g. popis ověřovacích činností týkajících se případu znečištění;
 - h. datum a čas ověřovacích činností a prostředky použité pro ověřovací činnosti;
 - i. podrobnosti o uložené správní sankci.
- (2) Souhrnné informace uvedené v celounijním přehledu zveřejněném v souladu s článkem 10c u každého členského státu mohou zahrnovat:
- a. počet možných případů znečištění podle služby CleanSeaNet;
 - b. počet možných případů znečištění podle služby CleanSeaNet ověřených členským státem;
 - c. počet potvrzených případů znečištění po ověření (podrobně podle oblastí: teritoriální vody, výlučná ekonomická zóna, volné moře);
 - d. počet zjištěných pachatelů;
 - e. počet případů, kdy byla uložena sankce.